

BANG CALIFORNIA ĐANG THỰC HIỆN CHỦ TRƯỞNG TRIỆT ĐỂ TIẾT KIỆM. NAY ÔNG THỐNG ĐỐC ARNOLD SCHWARZENEGGER BẮT ĐẦU NHÒM NGÓ TỚI CÁC CÔNG VIÊN THUỘC BANG (STATE PARK). NẾU ÔNG THỰC HIỆN Ý ĐỀ CẮT MỌI NGUỒN KINH PHÍ THÌ TẤT CẢ CÁC KHU RỪNG, CÁC VIỆN BẢO TÀNG VÀ CÁC BÃI TẮM SẼ HOÀN TOÀN BỊ THẢ NỎI VÀ PHẢI TỰ LỰC CẢNH SINH ĐỂ TỒN TẠI.

Stratosphere Giant là một trong bốn cây cổ thụ cao nhất thế giới. Tại lần đo cuối cùng vào năm 2004 cái cây khổng lồ này (Sequoia sempervirens) cao 112,83 mét và nó vẫn tiếp tục vươn lên trời cao. Người ta giữ bí mật về vị trí chính xác của cây Stratosphere Giant trong công viên bang Humboldt Redwoods. Lực lượng bảo vệ rừng ở đây canh giữ suốt ngày đêm trên 100 cây thuộc loại này và có độ cao trên 106,7 mét để phòng bọn lưu manh trộm cắp và cả khách du lịch quậy phá.

Nhưng có nhiều khả năng những cây Stratosphere Giant sẽ không còn được bảo vệ. Nếu chính quyền

bang California kiên quyết thực hiện chủ trương ngân sách bang thì ở Humboldt Redwoods sẽ không còn lực lượng bảo vệ.

Thống đốc Arnold Schwarzenegger đã trình bày kế hoạch ngừng cấp kinh phí cho 220 trong tổng số 279 công viên thuộc bang này trong khoảng thời gian ít nhất là hai năm. Theo kế hoạch này thì không chỉ có các khu bảo tồn thiên nhiên như Humboldt Redwoods State Park mà cả những di tích lịch sử như Bodie State Historic Park, một thành phố ma được bảo quản nguyên vẹn như thời kỳ diễn ra cơn sốt vàng, hay vùng bờ biển Monterey State Beach rất được

giới hâm mộ thể thao biển yêu thích.

Bà Elizabeth Goldstein, chủ tịch Quỹ các vườn quốc gia ở California (California State Parks Foundation) cho rằng: Sẽ có những vùng rộng lớn ở bang California không còn có các khu vực nghỉ ngơi, giải trí và tất cả các công viên, vườn quốc gia sẽ bị tống vào lò mổ.

Ông Schwarzenegger muốn dùng khoản tiền tiết kiệm được để bù đắp khoản thâm hụt ngân sách lên đến 24 tỷ US của California. Nhưng chiến dịch tiết kiệm này rất có thể cũng giống với cách tính toán của cô bé bán sữa. Với việc thả nổi các công viên thuộc bang

này bang sẽ tiết kiệm được 143 triệu US mỗi năm. Khoản tiền này bằng 0,6% số thâm hụt ngân sách. Nhưng cũng theo tính toán thì mỗi US đầu tư vào các công viên thuộc bang chính quyền bang thu lại được 2,35 USD - đó là các khoản tiền thu từ bán vé vào cửa cho đến các khoản thu thuế của các khách sạn, nhà hàng ở khu vực gần công viên.

Có thể con số này còn khiêm tốn vì năm 2008 đã có trên 80 triệu lượt khách tham quan các công viên thuộc bang, năm 2009 con số này có thể còn tăng hơn nhiều. Do khủng hoảng kinh tế nên các khu bảo tồn thiên nhiên là những nơi có thể nghỉ ngơi với chi phí thấp nhất, nếu nghỉ qua đêm ở đây chỉ tốn khoảng 15 USD. Với nhiều gia đình có thu nhập thấp thì đây là giải pháp đi nghỉ khá thi nhất.

Với việc thả nổi các khu công viên thuộc bang sẽ có khoảng 2.000 lao động bị mất việc làm. Đó là lực lượng bảo vệ, những người trông coi, quản lý các bãi đỗ xe ngoài ra là các nhà sinh vật học, chuyên gia địa chất, chuyên gia khảo cổ và cả lực lượng cứu hộ cứu nạn ở các bãi tắm. Vào mùa cao điểm, nếu ở các bãi tắm không có lực lượng cứu nạn khó tránh khỏi các trường hợp chết đuối. Một khi giải thể lực lượng bảo vệ rừng thì nạn cháy rừng cũng khó mà tránh khỏi.

Biện pháp triệt để tiết kiệm của thống đốc Schwarzenegger không chỉ đe dọa các khu bảo tồn thiên nhiên mà cả các cơ sở văn hóa ở California. Nhà khảo cổ học Breck Parkman khi tiếp xúc với Spiegel Online đã nói: Trong các công viên thuộc bang còn có một loạt bộ sưu tập vô cùng phong phú về khảo cổ học và dân tộc học. Ông còn tiết lộ: Riêng trong văn phòng của tôi còn có tới 4.000 phim âm bản của nhà văn Jack London. Cho đến nay trong nhiều cuộc thảo luận chưa một ai đề cập, dù chỉ một câu, đến số phận các bộ sưu tập này.

Điều mỉa mai là nhiều công viên thuộc bang California ngày nay đã được tạo nên trong cuộc khủng hoảng kinh tế nặng nề trong những

năm ba mươi ở Hoa Kỳ. Năm 1933, Tổng thống Franklin Delano Roosevelt đã tuyên bố thành lập Civilian Conservation Corps (CCC) và 2 năm sau ra đời Works Progress Administration (WPA).

Hai tổ chức này cung cấp cho lao động trẻ thất nghiệp thực phẩm, chỗ ở và mỗi tháng 30 đôla. Cho đến ngày giải thể WPA đã có tám triệu lượt người tham gia xây dựng 1.047.000 km đường quốc lộ, 124.000 cây cầu (trong đó có cầu Cổng Vàng (Golden Gate Bridge) ở San Francisco), 125.000 tòa nhà (trong đó có Camp David, trang trại ở nông thôn của tổng thống), 12.700 khu vui chơi và 850 sân bay. Ngoài ra WPA và CCC còn tổ chức trồng rừng, xây dựng các tháp canh cháy rừng và thành lập 8.100 công viên.

Ngay cả lâu đài thống đốc bang California ở Sacramento cũng bị ông Schwarzenegger trả lại và bị coi là công viên thuộc bang. Tòa biệt thự này có 30 phòng được xây dựng từ năm 1877, tại đây có nhiều hiện vật quý giá có giá trị bảo tàng. Bản thân ông Schwarzenegger không sống trong tòa lâu đài này mà thường ở trong khách sạn hoặc chu du trong

chiếc máy bay riêng của mình ở Brentwood thuộc Los Angeles tới thủ đô. Từ thời Ronald và Nancy Reagan không có một gia đình thống đốc nào sinh sống trong tòa lâu đài này.

Ngược lại có 59 công viên do làm ăn có lời nên không bị đóng cửa trong đó có các bãi tắm ở miền nam California và khu dinh thự sang trọng mà vua báo chí William Randolph Hearst từng xây dựng ở gần San Simeon.

Tuy nhiên chỉ ít cũng có tới 7 vườn quốc gia (National Parks) trong lãnh thổ bang California chắc chắn không thể bị đóng cửa. Vườn Yosemite National Park hay Thung lũng tử thần không chịu sự quản lý của chính quyền bang California mà do National Park Service quản lý, đây là một cơ quan trực thuộc Bộ Nội vụ Hoa Kỳ.

Người Mỹ giờ chỉ còn hy vọng Tổng thống Barack Obama quan tâm nhiều hơn đến việc duy trì, bảo tồn các di sản thiên nhiên hơn là ông Schwarzenegger, một người Áo nhập cư vào nước Mỹ.

Xuân Hoài (theo Spiegel)

